

کاریکاتر له رښانه گهری گشتگیردا ... هه ندرن خښاوه

رښانه گهری گشتگیر به جه ماوه ریتین و ته شه نه ترین بڼا وکړاوه
خولاو ده ژم ږدرت، و له هه موویان کاریگری زیاتره له سهر توښه کانی
خوښه راندا، له بهر هه مه جږی بابه ته بڼا وکړاوه کانی له گاڼه و
سیاسهت و ئابوری و ئه دهب و وهرزش و کشتوکا و زږبهی بواره کانی
تری ژياندا، بابه تڼک نیه که له دهره وهی چوارچڼوهی گڼه کانی
رښانه گهری گشتگیردا بڼت. بڼه یه خوښه نهر ئاره زوو و هه وهی هه رچیه ک
بڼت، مه بهستی خڼی له لاپه ځه کانی ئهم رښانه ماندا ده بینځته وه،
ئوهی به دواي کات به سهر بردندا و ځه گڼه شوی خڼی ده بینځته وه، ئوهی
به دواي دوايین هه وادا ده گه ځت به دهستی ده که وځت، ئوهی مه بهستی
شیر خوښه وهیه ده توانځت بیبڼځته وه، ئوهی حزی له وهرزشه
لاپه ځه یه هیه، و هه روه ها کڼه و کاروباره کانی تریش.
له و روانگه یه وه رښانه گشتگیر له بواره هره ئازاده کانی
کاریکاتر داده نږت، که ده توانځت بابه تی خڼی له هه ر لاپه ځه یه ک له
لاپه ځه کاندایه بینځته وه، و ده توانځت بوارځک و جڼگه یه کی ده ست بکه وځت
له هه ر لاپه ځه یه کدا، و اباوه له رښانه گهریه گشتگیره ځدا گڼه شیه ک
یان چند گڼه شیه کی تایبته به کاریکاتر هه بڼت، زږبهی ئهم
رښانه مانده له لاپه ځه کانی دهره ویدا (یه که م و دواوه) گڼه شیه کی
به رده وامیان بڼ کاریکاتر ته رخان کردووه، هه روه ها گڼه شوی به رده وام
له لاپه ځه کانی ناوه وهدا هیه بڼ کاریکاتر، که په یوه ست بڼت به
تایبه تمه ندی لاپه ځه که، وه کو لاپه ځه یه وهرزش و نڼوډه وځه تی و
لاپه ځه کانی تر، سه بارهت به گڼه شیه به رده وامه بڼه ځه تیه که ش، و اباوه که
کاریکاتر یست ئازادیه کی هه بڼت له بژاردنی بابه تی کاریکاتر هه که ی،
که زږجار بابه تڼکی زیندوو هه ځه بڼرځت، که پڼیده گوتږت بابه تی
رڼت، و کاریکاتر یانه چاره سهری ده کات، ئهم بڼه مایه ش زږجار
ملکه چی هه ځا وځکردن ده بڼت، که کاریکاتر یست زږجار بابه تڼکی
زیندووی گشتی هه ځه بڼرځت که په یوه سته به دیارده یه ک نه ک
رووداوځک، که ئهمه ش وای لڼده کات پارڼزگاری له کارایی
کاریکاتر هه که ی بکات، له گڼه شیه کاریکاتر یه که ی دووه میشدا، و اباوه
که کاریکاتر هه که په یوه ست بڼت به بابه تی لاپه ځه که خڼی، له لاپه ځه یه
وهرزش بابه تی کاریکاتر هه که وهرزشی ده بڼت، له لاپه ځه یه ئه ده بیش
ئده بی ده بڼت، له لاپه ځه یه په یوه ندیه نڼوډه وځه تیه کانی ش سیاسی
ده بڼت و بهم شځوه یه.

له زړه له ژنامه‌کان ژماره‌یه‌کی زړه له کاریکاتېر
بې‌اوډه‌کړته‌وه له‌وانه‌یه بگاته ده کاریکاتېر له‌هر ژماره‌یه‌کدا،
گڼ‌شه به‌رده‌وامه‌کانیش له چه‌ندین کاریکاتېر پکډن، له‌م بواره‌دا
ده‌توانین ئامازه بې ژنامه میسر‌یه‌کان بکه‌ین، که کاریکاتېر زړه
به فراوانی به‌کار‌دښن له کاره‌کانیاندا.

ه‌روه‌ها وا باوه که ژنامه‌کان له گڼ‌شه به‌رده‌وامه‌کان وښه‌ی
کارمه‌ندانى خ‌شيان بې‌اوډه‌که‌نه‌وه له هونه‌رمه‌ندانى کاریکاتېر، له
گڼ‌شه ناجیگ‌ره‌کانیش زړ‌جار کاریکاتېر‌کی بې‌اوکراوه له
ژنامه‌کانى د‌ره‌وه، دووباره بې‌اوډه‌که‌نه‌وه (به‌بې ده‌ستکاری و ناو
قوت‌کردنى خاوه‌نه‌که‌ی)،

به‌ای ئ‌مه‌ش ده‌ب‌ت ژنامه‌کان به ش‌وه‌یه‌کی فراوان پشت به
کاریکاتېره‌وه به‌ستن له کاره‌کانیاندا، چونکه کاریکاتېر خاوه‌نى
چه‌ندین سیفه‌تى جیاکارییه، له‌وانه سهرنجى خو‌نهران راده‌ک‌ش‌ت، له
ناخیاندا ح‌ته‌تى د‌ه‌روونى ئ‌رنى ده‌ژپ‌ن‌ته‌وه، هزر و بیریان
هانده‌دات و د‌ه‌وروژ‌ن‌ت، و ماده‌یه‌کی ئ‌اسان و خو‌نده‌وه‌شى خ‌رایه، و
چه‌ندین سیفه‌تى تریشى هه‌یه که بابه‌ته ژنامه‌وانیه‌کانى تر نیتیان،
هه‌به‌ته وا په‌سند‌تره که گڼ‌شه به‌رده‌وامه‌کان له لاپه‌ه‌کانى د‌ره‌وه‌ی
ژنامه‌کاندا بې‌او‌بکر‌نه‌وه، بې ئ‌ه‌وه‌ی خو‌ن‌هر به‌بې ماندووبوون‌کی
زړه‌چاویان به کاریکاتېره‌کان بکه‌و‌ت، کاتى خ‌ی زړه‌ک له
ژنامه‌کان کاریکاتېریان له دوالاپه‌ه‌کاندا بې‌اوډه‌کرده‌وه، ئ‌ستا
که درکیان به گرن‌گی و بایه‌خى کاریکاتېر کردووه، کاریکاتېره‌کان له
لاپه‌ه‌ی یه‌که‌مدا بې‌اوډه‌که‌نه‌وه، هه‌ند‌کیشیان هر راسته‌وخ‌ د‌وای
ناوې ژنامه‌که، ئ‌مه‌ش نیشانه‌ی درکپ‌کردنى گرن‌گی کاریکاتېره
له‌لایه‌ن ژنامه‌کانه‌وه، ج‌ و شو‌ننى شیاوې خ‌ی د‌ده‌ن‌ وه‌ک هونه‌ر به
پله‌یه‌ک، و به پله‌دووش وه‌ک ماده‌یه‌کی کارای ژنامه‌وانى.

هه‌ندر‌ن خ‌شناو